

KATEDRA HISTÓRIE FF UPJŠ
V SPOLUPRÁCI
SO SLOVENSKOU HISTORICKOU SPOLOČNOSŤOU PRI SAV
VÁS POZÝVAJÚ NA KONFERENCIU

STRETNUTIE MLADÝCH HISTORIKOV XI.

POZNANIE, SPOLOČNOSŤ, DEJINY

Košice, 19. - 20. október 2021

STRETNUTIE MLADÝCH HISTORIKOV XI.

Postupné zmeny v oblasti meniacich sa vedomostných systémov nabádali historikov, aby sa na minulosť začali pozerat' novými spôsobmi. Vyvolali nárast záujmu o históriu poznania (History of Knowledge), oblasť historickej vedy pokrývajúcu všetky známe znalosti ľudskej spoločnosti, získané alebo objavené v priebehu dejín. Dejiny poznania priniesli nový prístup k štúdiu prírodných vied, remeselných poznatkov, ako aj vedomostí obsiahnutých v humanitných a spoločenských vedách. Skúmali nielen všetky veľké teórie a objavy ľudskej civilizácie, ale aj všetko, čo doposiaľ ľudstvo vymyslelo, vytvorilo a zdokonaľovalo. Ľudské dejiny skutočne nemožno chápať oddelene od dejín poznania a vedomostí.

V súčasnosti sú tieto dejiny často prezentované ako rozšírenie dejín vedy. História poznania nielen rozširuje hranice dejín vedy, ale skúma hranice medzi rôznymi formami poznania a nepoznania. Rovnako ako sa štúdie historickej pamäti rozšírili a doplnili svoj záujem o výskum zabúdania, dejiny vedomostí zahŕňajú štúdie nevedomostí. Upriamujú pozornosť na zmenu, ktorá prebehla v posledných desaťročiach: od sakralizácie vedy a úcty k odborným znalostiam, po vypovedanie vedy a neustále spochybňovanie odborných znalostí, na ktoré musí história znalostí rovnako reagovať. Poznatky ako produkt, tvoria základ ľudských interakcií a majú aj svoju minulosť. Aký bol význam vedomostí a poznania v rôznych historických obdobiach? Ako štátna moc ovplyvňovala rozvoj poznania a vedomostí? Čo možno v určitej historickej epoche alebo kultúre považovať za poznanie?

Napokon, existuje nejaká ľudská činnosť, ktorú nemožno považovať za poznanie?

V súčasnosti možno v oblasti dejín poznania pozorovať veľký rozmach výskumu, publikačnej činnosti, ako aj vznik nových inštitúcií. Príspevkom rozširujúcim spôsob nazerania na minulosť vedomostí a poznania bude venovaný v poradí jedenásty ročník doktorandskej konferencie – Stretnutie mladých historikov XI. organizovaný Katedrou histórie FF UPJŠ v spolupráci so Slovenskou historickou spoločnosťou pri SAV. Cieľom konferencie, určenej slovenským a zahraničným doktorandom, je poskytnúť priestor na prezentáciu najnovších výsledkov vedeckého výskumu, odbornú diskusiu, nadviazanie kontaktov, rozvíjanie spolupráce a vzájomnú výmenu skúseností širšej historickej komunity. Výhodiskom konferencie je recenzovaný zborník, ktorý pozostáva z publikačných výstupov aktívnych účastníkov.

*Konferencia je určená študentom doktorandského štúdia. K príspevku je potrebné doložiť odporúčanie od školiteľa.

**Organizátori si vyhradzuju právo výberu príspevkov. Texty, ktoré odznejú na konferencii a prejdú recenzným konaním, budú publikované v zborníku.

Stretnutie mladých historikov XI.

19. október 2021

- 11:30 – **Registrácia účastníkov**
- 12:00 – **Slávnostné otvorenie konferencie**

1. BLOK 12:15-13:45

- **Odborný komentár:** PaedDr. Alžbeta Šniežko, PhD. (Katedra histórie, FF UPIŠ)
- **Mgr. Jan Hrcan** (Katedra histórie, FF UMB) – Úloha a význam slovenských stredných škôl vo Vojvodine po prvej svetovej vojne
- **Mgr. Peter Pavonič** (Katedra histórie, FF UPIŠ) – Vyučovanie náboženstva na Slovensku v rokoch 1948 – 1953 na príklade Košíc
- **Mgr. Miriama Filčáková** (Katedra histórie, FF UPIŠ) – Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach v kontexte politických dejín poznania
- Odborný komentár a diskusia k príspevkom

2. BLOK 13:45-15:15

- **Odborný komentár:** Mgr. Adam Hudek, PhD. (Historický ústav SAV)
- **Mgr. Mária Rímešová** (Katedra slovenských dejín, FF UK) – Perzekúcia historika Daniela Rapanta na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského po roku 1948
- **Mgr. Dana Kušnírová** (Katedra histórie, FF UPIŠ) – Mesto hutníkov a baníkov: industrializácia východného Slovenska a rozvoj školstva v Košiciach po roku 1945 – 1970
- **Aliaksandr Shuba, M.A.** (Bauhaus-Universität Weimar/UPiŠ) – The unrealized interpretation of history of Soviet architecture of the USSR and socialist Europe through the documents of the IRS in Erkner
- Odborný komentár a diskusia k príspevkom

3. BLOK 15:15-16:15

- **Odborný komentár:** Mgr. Mikuláš Jančura, PhD. (Katedra histórie, FF UPIŠ)
- **Mgr. Adam Štverka** (Ústav českých dejín, FF UK, ČR) – Useful Knowledge and the Great Divergence
- **Mgr. Kristína Pakesová** (Katedra filozofie, FF UPIŠ) – Problematika pozitivizmu a náboženstva v rámci uplatnenia laickej morálky počas prvej Československej republiky
- Odborný komentár a diskusia k príspevkom

Organizačný výbor:

Mgr. Zuzana Tokárová, PhD.
Mgr. Mikuláš Jančura, PhD.
Mgr. Katarína Hromul'áková, PhD.
Mgr. Miriama Filčáková
Mgr. Dana Kušnírová
Mgr. Peter Pavonič

Odborní garanti blokov:

PaedDr. Alžbeta Šniežko, PhD.
Mgr. Adam Hudek, PhD.
Mgr. Mikuláš Jančura, PhD.
PhDr. Eva Kowalská, DrSc.
Mgr. Mária Fedorčáková, PhD.
Mgr. Peter Fedorčák, PhD.
Mgr. Maroš Melichárek, PhD.

Konferenčné jazyky:

slovenčina, čeština, angličtina

Miesto konania:

Budova rektorátu UPIŠ, Šrobarova 2, Košice

Online na:

<https://lnk.sk/ett6>

Kontakt:

smhkosice@gmail.com

Viac na:

Stretnutie mladých historikov XI.

20. október 2021

4. BLOK 9:00-11:00

- **Odborný komentár:** PhDr. Eva Kowalská, DrSc. (Historický ústav SAV)
Mgr. Mária Fedorčáková, PhD. (Katedra histórie, FF UPJŠ)
Mgr. Peter Fedorčák, PhD. (Katedra histórie, FF UPJŠ)
- **Mgr. Kristína Danková** (Trenčianske múzeum) – Vyššia šľachta v Nitrianskej župe do roku 1301
- **PhDr. Vavrinec Žeňuch** (Inštitút histórie, FF PU) – Rekatolizácia Užskej stolice v prvej polovici 18. storočia (porovnanie centra a periferie)
- **Mgr. Ondrej Šály** (Historický ústav SAV) – Skláreň a sklárske rodiny ako prostredie poznania a remeselnej výroby v ranom novoveku (na príklade Stebníckej Huty)
- **Mgr. Michael Dudzik** (Ústav hospodárskych a sociálnych dejín, FF UK, ČR) – Inštitucionálna podpora priemyslu a podnikání v napoleonské Francii (1801–1815)

- Odborný komentár a diskusia k príspevkom

5. BLOK 11:00-12:00

- **Odborný komentár:** Mgr. Maroš Melichárek, PhD. (Katedra histórie FF UPJŠ)
- **Mgr. Petr Khás** (Katedra historických vied, FF Západočeská univerzita v Plzni, ČR) – Lost Cause jako pseudo-historický fenomén
- **PhDr. Adam Bielez** (Katedra histórie, FF TRUNI) – Působenie nemeckej armády v Ochranej zóne v kontexte každodenného života

- Odborný komentár a diskusia k príspevkom

12:15 – **Oficiálne ukončenie konferencie**

Organizačný výbor:

Mgr. Zuzana Tokárová, PhD.

Mgr. Mikuláš Jančura, PhD.

Mgr. Katarína Hromul'áková, PhD.

Mgr. Miriama Filčáková

Mgr. Dana Kušnírová

Mgr. Peter Pavonič

Odborní garanti blokov:

PaedDr. Alžbeta Šniežko, PhD.

Mgr. Adam Hudek, PhD.

Mgr. Mikuláš Jančura, PhD.

PhDr. Eva Kowalská, DrSc.

Mgr. Mária Fedorčáková, PhD.

Mgr. Peter Fedorčák, PhD.

Mgr. Maroš Melichárek, PhD.

Konferenčné jazyky:

slovenčina, čeština, angličtina

Miesto konania:

Budova rektorátu UPJŠ, Šrobarova 2, Košice

Online na:

<https://lnk.sk/ett6>

Kontakt:

smhkosice@gmail.com

Viac na:

